

Наїля Мухтарова, Роза Нуртазіна, Даріуш Кравчик, Вероніка Барвінок, Анна Воронцова, Сергей Васич, Тетяна Васильєва

Взаємозв'язки в ланцюжку освіта-міграція-ринок праці в Центральній і Східній Європі

У цьому дослідженні розглядаються взаємозв'язки між трансформаціями у сфері освіти, міграційних хвилях та ринку праці у 2000–2021 рр., ґрунтуючись на наборі панельних даних з 14 країн Центральної та Східної Європи (7 – колишні члени Ради Економічної Взаємодопомоги; 5 – колишні республіки СРСР і 2 – колишні республіки Югославії). Статистичні дані зібрані з баз даних Світового банку, Організації економічного співробітництва та розвитку та Міжнародної організації праці. Для опису цього взаємозв'язку сформований набір параметрів. Ті з них, які спричиняють найбільшу мінливість, були відібрані за допомогою дослідницького факторного аналізу: для освіти – кількість викладачів і студентів закладів вищої освіти та державні витрати на освіту; для міграції – чистий міграційний потік, відправлені й отримані особисті грошові перекази; для ринку праці – рівень безробіття і частка високоосвічених людей серед працевлаштованого населення. Підтверджуючий факторний аналіз виявив найвпливовіші детермінанти: для освіти – кількість студентів закладів вищої освіти; для міграції – виплачені особисті грошові перекази; для ринку праці – рівень безробіття. Коваріаційний аналіз продемонстрував стійку пряму кореляцію між освітою та міграцією (позитивні зрушення в освітній сфері служать каталізатором для пошуку кращих можливостей працевлаштування або продовження освіти за кордоном). Порівняно слабка пряма кореляція спостерігалася між освітою та ринком праці (високоосвіченіша робоча сила має лише обмежений вплив на структуру та динаміку ринку праці). Нарешті, між міграцією і ринком праці спостерігалася помірна зворотна кореляція (погіршення умов на ринку праці призводить до міграційних хвиль).

Ключові слова: освіта, міграція, зайнятість, робоча сила, мобільність, людський капітал, ринок праці, підтверджуючий факторний аналіз, дослідницький факторний аналіз

Класифікація JEL: I21, O15, J01

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.